



**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ЕКОНОМІКИ
Кафедра менеджменту, економіки, статистики та цифрових технологій**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення кафедри
менеджменту, економіки, статистики та
цифрових технологій
27 серпня 2024 року,
протокол № 1 .
Завідувачка кафедри, доцентка, кандидатка
економічних наук, доцентка
_____ Наталія ЗАХАРКЕВИЧ
27 серпня 2024 року

**СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ В ПІДПРИЄМНИЦЬКІЙ
ДІЯЛЬНОСТІ»
для підготовки на першому (освітньому) рівні
здобувачів ступеня бакалавра
із спеціальності 073 Менеджмент
галузі знань 07 Управління та адміністрування
денної форми навчання**

РОЗРОБНИК
Доцент кафедри менеджменту, економіки,
статистики та цифрових технологій
кандидат економічних наук, доцент
_____ Віталій КУДЕЛЬСЬКИЙ
26 серпня 2024 року

ПОГОДЖЕНО
Деканеса факультету управління та
економіки, кандидатка економічних наук,
доцентка
_____ Тетяна ТЕРЕЩЕНКО
28 серпня 2024 року

Назва навчальної дисципліни	«Управління ризиками в підприємницькій діяльності»
Викладач	Лекції, семінарські заняття, консультації: Кудельський Віталій Едуардович (https://univer.km.ua/profile/kudelskyi-vitaliy-eduardovych), доцент кафедри менеджменту, економіки, статистики та цифрових технологій кандидат економічних наук, доцент
Контактна інформація та науковий профіль викладача	Електронна адреса v_kydelskyi@univer.km.ua Профіль у соціальних мережах: https://www.facebook.com/profile.php?id=100042062438545 ORCID: https://orcid.org/0000-0002-7252-6533 GoogleScholar: https://scholar.google.com/citations?user=Qjx5pBMAAAAJ
Інформаційні ресурси	Код для приєднання в Google клас «Управління ризиками в підприємницькій діяльності»: wd4szhb. Електронна бібліотека: http://elibrary.univer.km.ua/index.php
Консультації	Офлайн консультації: навчальний корпус №2, провулок Володимирський 8/1 кафедра менеджменту, економіки, статистики та цифрових технологій (ауд. 101) Кудельський Віталій Едуардович: середа з 15.00 до 16.20; Онлайн консультації: за попередньою домовленістю електронною поштою у робочі дні з 9.00 до 17.00 Консультації до заліку: напередодні заліку згідно із затвердженим розкладом.

Опис навчальної дисципліни

Цілі та особливості навчальної дисципліни	Дисципліна спрямована на оволодіння теоретичними основами і отримання практичного досвіду щодо формування сучасного наукового світогляду і системи глибоких спеціальних знань про здійснення процесу управління підприємницькими ризиками та їх вплив на ефективність підприємницької діяльності. Метою дисципліни є формування у здобувачів системи теоретичних знань і набуття практичних навичок у галузі аналізу та ідентифікації ризиків підприємства, їх оцінки та мінімізації. Цілі дисципліни: освоєння методологічних основ формування механізму управління підприємницькими ризиками; вивчення теоретичних основ і оволодіння методичними підходами щодо визначення ступеня ризику та оцінки підприємницьких ризиків; оцінювання результативності управління підприємницькими ризиками; набуття вмінь обґрунтовувати напрями зниження підприємницькими ризиків та альтернативні варіанти прийняття управлінських рішень.
Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни	<i>Загальні компетентності:</i> ЗК 11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). <i>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:</i> СК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища. СК 7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.
Програмні результати навчання	ПР 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень. ПР 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку

	показників для обґрунтування управлінських рішень. ПР 7. Виявляти навички організаційного проектування. ПР 10. Мати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації. ПР 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації. ПР 16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.			
Місце дисципліни в логічній схемі	Вибіркова навчальна дисципліна, курс навчання – четвертий Знання цієї навчальної дисципліни слугуватимуть базою для подальшого вивчення дисциплін (освітніх компонентів): ППВ.8.51 Інвестиційний менеджмент ППВ. 8.52 Інвестиційний аналіз ППВ. 8.53 Інвестування.			
Обсяг навчальної дисципліни	3 кредити ЄКТС / 90 годин, у тому числі, лекційних - 14 годин; семінарські заняття – 14, самостійної роботи - 62 години.			
Форма навчання	Денна			
Тижневе навантаження	1,55 год. аудиторних занять згідно з розкладом, 3,44 год. самостійної роботи на семестр			
Мова викладання	Українська			
Формат вивчення навчальної дисципліни	Проблемні лекції, інтерактивні лекції, семінарські заняття, виконання самостійних (в т.ч. індивідуальних) дослідницьких завдань, екзамен. Для осіб із особливими освітніми потребами, у разі необхідності, розробляється індивідуальний формат вивчення навчальної дисципліни.			
Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор, комп'ютер			
Зміст навчальної дисципліни та організація поточного та підсумкового контролю	Години (лек. / сем. / СРС)	Тема	Методи навчання та форми поточного контролю	Максимальна кількість балів
	2/2/9	Тема 1. Функціонування фірм в умовах невизначеності та ризику	Тести, задачі, презентації, дискусійні питання, індивідуальні завдання.	Лекція – 1,142 Семінарське заняття -5 СРС – 1,4
	2/2/9	Тема 2. Ризик та його різновиди. Класифікація ризиків	Тести, задачі, презентації, дискусійні питання, індивідуальні завдання.	Лекція –1,42 Семінарське заняття -5 СРС – 1,42
	2/2/9	Тема 3. Якісний та кількісний аналіз економічного ризику.	Тести, задачі, презентації, дискусійні питання, індивідуальні завдання.	Лекція –1,42 Семінарське заняття -5 СРС – 1,42
	2/2/9	Тема 4. Методи кількісної оцінки ступеня ризику.	Тести, задачі, презентації, дискусійні питання, індивідуальні завдання.	Лекція –1,42 Семінарське заняття -5 СРС – 1,42
	2/2/9	Тема 5. Типи ризиків	Тести, задачі, презентації, дискусійні питання, індивідуальні завдання.	Лекція –1,42 Семінарське заняття -5 СРС – 1,42
	2/2/9	Тема 6. Методи	Тести, задачі, презентації,	Лекція –1,42

		управління економічними ризиками.	дискусійні питання, індивідуальні завдання.	Семінарське заняття -5 CPC – 1,5
	2/2/8	Тема 7. Управління фінансовими ризиками.	Тести, задачі, презентації, дискусійні питання, індивідуальні завдання.	Лекція –1,48 Семінарське заняття -5 CPC – 1,42
	Індивідуальне завдання			10
Рекомендовані джерела для вивчення навчальної дисципліни	1. Артим-Дрогомирецька З.Б., Негрей М.В. Економічний ризик : Навчально методичний посібник Негрей. – Магнолія-2006, 2021.320 с. URL: https://cyber.lviv.ua/book_info/E_ruzuk.pdf. 2. Балджи М. Д., Карпов В.А., Ковальов А.І., Костусев О.О., Котова І.М., Сментина Н.В. Обґрунтування господарських рішень та оцінка ризиків: Навчальний посібник. Одеса. ОНЕУ. 2013. 670 с. https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php/1219322/mod_resource/content/1/%D0%91%D0%B0%D0%BB%D0%B4%D0%B6%D0%B8%20_%20%D0%9E%D0%B1%D2%91%D1%80%D1%83%D0%BD%D1%82%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%B3%D0%BE%D1%81%D0%BF%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D1%80%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D1%85%20%D1%80%D1%96%D1%88%D0%B5%D0%BD%D1%8C.pdf 3. Балджи М. Д. Економічний ризик та методи його вимірювання. Навч. пос. Харків :Промарт, 2015. 300 с. URL:http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/4367/1/%D0%95%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D1%80%D0%B8%D0%B7%D0%B8%D0%BA%20%D1%82%D0%B0%20%D0%BC%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%B8%20%D0%B9%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D0%B2%D0%B8%D0%BC%D1%96%D1%80%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F.pdf. 4. Вітлінський В. В., Верченко П. І. Аналіз, моделювання та управління економічним ризиком: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. К. КНЕУ, 2000. 292 с. URL: http://ubooks.com.ua/books/00039/inx.php. 5. Гринчуцька В. Моделювання ризиків в економіці та бізнесі. Тернопіль: ТНТУ імені І. Пулюя. 2014. 88 с. URL:http://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/22559/5/2014-ModRyz-KonspLekc.pdf. 6. Кондрашихін А. Б., Пепа Т. В. Теорія та практика підприємницького ризику. Навчальний посібник. Київ. Центр учбової літератури, 2016. 224 с. URL:https://knushop.com.ua/books?product_id=1973&mfp=16-avtor%5B%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D0%B4%D1%80%D0%B0%D1%88%D0%B8%D1%85%D1%96%D0%BD%20%D0%90.%D0%91.%5D&srsId=AfmBOoo2YpUjydUQ4Ovo76mx5XIv5XnEUwI1AvhfVv-VzQhBSdsLYEaZ 7. Кравченко М.О.Управління ризиками. Навчальний наочний посібник. Навч. посіб. для студ.спеціальності 073 «Менеджмент». Електронні текстові дані (1 файл: 18 Мбайт). Київ. КПП ім. Ігоря Сікорського, 2021. 432с. URL:https://ela.kpi.ua/items/bf47e3e2-a76e-4096-9647-85aa0d36f486 8. Мороз В.М. Ризик-менеджмент. Навч. Посібник. Харків. НТУ «ХПІ». 2018. 140с. URL: http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPIPress/39143/1/Book_2018_Moroz_Ryzyk_menedzhment.pdf. 9. Полінкевич О.М. Обґрунтування господарських рішень та оцінювання			

	ризиків. Навч. посіб. Луцьк. ВежаДрук. 2018. 336 с. URL:https://dut.edu.ua/uploads/l_2155_60444898.pdf. 10. Посохов І. М., Управління ризиками у підприємстві: навчальний посібник. Харків. НТУ «ХПІ». 2015. 220 с. URL: http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPIPress/28480/1/Posokhov_Upravlinni_a_ryzykamy_2015.pdf. 11. Стешенко О. Д. Ризикологія: Навч. посібник. Харків. УкрДУЗТ, 2019. 180 с. URL:http://lib.kart.edu.ua/bitstream/123456789/2224/1/%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf.
Методи навчання та форми поточного контролю	Методи навчання та форми поточного контролю, порядок накопичення балів визначені у робочій програмі та навчально-методичних матеріалах навчальної дисципліни «Управління ризиками в підприємницькій діяльності» (розміщені у бібліотеці університету (http://elibrary.univer.km.ua/index.php)) Під час лекційних занять застосовуються: 1) традиційний усний виклад змісту теми; 2) створення проблемних ситуацій; 3) слайдова презентація; 4) діалог, дискусія; 5) методи активного слухання та методи зворотного зв'язку. На семінарських заняттях застосовуються: 1) дискусійне обговорення проблемних питань; 2) методи активного слухання, диференціації та методи рефлексії. Поточний контроль знань фахівців вищої освіти може проводитися у формах: 1) усне або тестове опитування у Гугл-формі на семінарських заняттях; 2) захист підготовленої презентації; 3) реферативне повідомлення.
Політика щодо дедлайнів та здобуття балів за пропущені заняття	Перескладання лекцій та семінарських занять відбувається у порядку, визначеному Положення про організацію освітнього процесу у ХУУП, затверджене рішенням вченої ради від 05.07.2016 р., протокол № 16, введене в дію наказом від 08.06.2016 р. № 359/16 (в редакції рішення вченої ради ХУУП імені Леоніда Юзькова від 28 серпня 2020 року, протокол № 1, з 01 вересня 2020 року, наказ ХУУП імені Леоніда Юзькова від 28 серпня 2020 року № 312/20) (http://www.univer.km.ua/studentu/ofis-studenta/ofis-studenta). Перескладання лекції: в усній формі. Перескладання семінарських занять: виконання тестових завдань, реферативних повідомлень, індивідуальних завдань розміщених за кожною темою у Google класі «Управління ризиками в підприємницькій діяльності» (код приєднання: loolnat).
Підсумковий контроль	Питання для підсумкового контролю наведені у навчально-методичних матеріалах дисципліни «Управління ризиками в підприємницькій діяльності» (у Google класі «Управління ризиками в підприємницькій діяльності» (код приєднання: wd4szhb) та в електронній бібліотеці університету (http://elibrary.univer.km.ua/index.php).
Критерії оцінювання	1. Положення про організацію освітнього процесу у ХУУП, затверджене рішенням вченої ради від 05.07.2016 р., протокол № 16, введене в дію наказом від 08.06.2016 р. № 359/16 (в редакції рішення вченої ради ХУУП імені Леоніда Юзькова від 28 серпня 2020 року, протокол № 1, з 01 вересня 2020 року, наказ ХУУП імені Леоніда Юзькова від 28 серпня 2020 року № 312/20)

	(http://www.univer.km.ua/studentu/ofis-studenta/ofis-studenta). 2. Положення про систему рейтингового оцінювання результатів освітньої діяльності здобувачів вищої освіти у Хмельницькому університеті управління та права, введене в дію наказом від 19.02.2019 р. № 74/19 (http://www.univer.km.ua/studentu/ofis-studenta/ofis-studenta).
Порядок отримання додаткових балів	Здобувач вищої освіти може отримати додаткові бали за участь у: науково-практичній конференції, за публікацію наукової статті за тематикою, пов'язаною з навчальною дисципліною/
Політика академічної доброчесності	Розділ «Етика, академічна доброчесність та антикорупційна політика» на сайті Університету (https://univer.km.ua/pro-universytet/etyka-akademichna-dobrochesnist-ta-antykorupsiyna-polityka-0)
Політика врегулювання конфліктів	Етичний кодекс Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова, затверджений рішенням вченої ради університету 27 травня 2020 року, протокол № 9, введений в дію наказом від 27.05.2020 р. № 201/20 (http://univer.km.ua/doc/Etichniy_kodeks.pdf).
Зворотній зв'язок	1) Під час аудиторних занять, консультацій. 2) За допомогою анкетування після завершення вивчення навчальної дисципліни, регулярних анкетувань студентів, що проводяться в університеті.

Обліковий обсяг – 0,30 ум.др.арк.